

dette Tilbageskridt i Lovforslaget, er det, vi siger, at vi maa have Lovforslaget i et Udvalg og se at faa indført saadanne Ændringer, som kan føre til den Frihed paa Skolens Omraade, som jeg mener man maa forlange af et saadant Lovforslag nu til Dags.

Formanden: Folketingsmanden for Aalborg Amts 1ste Valgkreds har Ordet for en kort Bemærkning.

Nørgaard: Da det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds (Borgbjerg) for et Øjeblik siden holdt sin anden store Tale, lyttede jeg meget nøje til, hvad han sagde, idet jeg ventede Svar paa det Spørgsmaal, jeg stillede før fra Talerstolen. (*Borgbjerg:* Jeg svarede fra min Plads!). Da jeg ikke fik Svar, vil jeg spørge igen, om jeg ikke maa faa Svar paa mit Spørgsmaal, om det var den Tale af det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen), som jeg nævnede, det ærede Medlem i Dag tog Afstand fra paa sit Partis Vegne, da han talte første Gang.

Formanden: Folketingsmanden for Københavns 5te Valgkreds har Ordet for en kort Bemærkning.

Borgbjerg: Det ærede Medlem fra Nørresundby (Nørgaard) maa være tungtør, thi da det ærede Medlem spurgte mig, gav jeg Svar nede fra min Plads; jeg synes, det var tilstrækkeligt. Jeg sagde, at vor Gruppes Formand paa Gruppens Vegne fra sin Plads her i Tinget — og det viser Rigsdagstidenden — har taget Afstand fra Talen om, at vort Program var den obligatoriske Statsskole. Vi tager Afstand fra den Tale, det ærede Medlem før læste op, af et af vore Medlemmer, saavel som fra andre Formuleringer af den samme Tanke. Det gjorde vor Gruppes Formand, som sagt, for adskillige Aar siden, og jeg har gentaget det i Dag. Det er da et klart Svar.

Ordføreren for Forslagsstillerne (Klaus Berntsen): Da jeg gaar ud fra, at det er et almindeligt Ønske, at Forhandlingerne om dette Lovforslag slutes i dette Møde, skal jeg indskrænke mig til nogle faa Bemærkninger. Den højtærede Minister behøver ikke at tage Skolekommissionerne i Forsvar mod mine „Insinuationer“, som han tillod sig at udtrykke sig. Jeg skal heller ikke svare ham paa

hans stærke Ord, naar han betegner min Maade at argumentere paa som letvindt, jeg skal slet ikke gøre Gengæld, men holde mig til den Sag, der foreligger. Det nytter neppe, hvad den højtærede Minister kan finde af Udtalelser under Forhandlingen i 1854 om Loven af 2. Maj 1855, thi det, der staar i selve Loven, er og bliver det afgørende, og der staar saa tydeligt i Loven, som noget kan staa tydeligt i en Lov, at intet Barn, der er fyldt 12 Aar, kan udtages af den offentlige Skole, medmindre Skolekommissionen dertil giver Samtykke, og hvorledes den ærede Minister tror ad administrativ Vej at kunne tvinge Skolekommissionen mod dens Ønske, Villie og Overbevisning til i enkelte Tilfælde at give den Tilladelse, den ikke vil give, kan jeg ikke se.

Det er ganske rigtigt, at jeg ikke i den nævnte Samtale med den højtærede Minister har hørt, at han eventuelt vilde fremkomme med et nyt Lovforslag; men har det været den højtærede Ministers Hensigt eventuelt at fremkomme med et Lovforslag, hvorfor er han saa stødt over, at jeg har fremsat dette Lovforslag? (*Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet [Keiser-Nielsen]:* Jeg har ikke været stødt, og det har jeg heller ikke sagt). Den højtærede Minister vilde ikke have brugt de Udtryk, han har brugt mod mig i Dag, dersom han ikke var stødt paa Manchetterne.

Den højtærede Minister har i Dag sagt, at han ønskede, vi skulde være gaaet videre, end vi er gaaet. Naar vi har indskrænket os til det, vi har indskrænket os til, er det, fordi vi ikke vilde rejse en ny stor Forhandling om en Skolereform, og Ministeren har jo selv den Opfattelse, at Tidspunktet ikke er belejligt. Nu siger den højtærede Minister, at han vilde ønske, der kunde komme en Sammenkomst i Stand mellem Lærerne og mig, Lærerne var han ikke bange for, men jeg var en farlig Mand. Jeg kan trøste Ministeren med, at en saadan Sammenkomst har fundet Sted mellem Danmarks Lærerforening og mig. Den førte imidlertid ikke til noget Resultat, fordi Danmarks Lærerforenings Bestyrelse har den Opfattelse, at den Ret med Hensyn til Afskedigelse, som alle Medlemmer af det Udvalg, der behandlede Lønningslovforslaget for Lærerne i 1903, var enige om at give Skolekommissionerne og Sogneraadene — en Ret, de ikke før har haft —, vil Lærerne have ophævet eller i alt Fald i høj Grad indskrænket, og Danmarks Lærerforenings Bestyrelse